

Nr 381.

Av herr **Pettersson i Dahl m. fl.**, om viss ändring i gällande grunder för statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.

Vid 1944 års riksdag anvisades på allmän beredskapsstat II ett anslag av 3 milj. kronor till bidrag till anläggning av vatten- och avloppsledningar. Den med anledning av riksdagens beslut utfärdade kungörelsen 1944: 733 stadgar, att statsbidrag kan beviljas till utförande av anläggning för vattenförsörjning och avlopp, som är gemensam för minst fem fastigheter. I speciella fall, exempelvis då anläggningen kan beräknas bli särskilt kostsam, må statsbidrag utgå även till anläggning, som avser färre än fem fastigheter. Statsbidrag beviljas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och utgår med högst 60 procent av den godkända anläggningskostnaden, sedan därifrån avräknats det belopp, som beräknas utgöra anläggningens egenvärde.

Den, som önskar erhålla statsbidrag, skall därom till vederbörande hälsovårdsnämnd inlämna skriftlig ansökan, åtföljd av arbetsplan och kostnadsberäkning. Efter utredning och besiktning skall hälsovårdsnämnden med eget yttrande insända ansökningen till länsstyrelsen i länet. Efter att ha hört egnahemsnämnden, förste provinsialläkaren och vägförvaltningen skall länsstyrelsen med eget utlåtande och förslag överlämna ärendet till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Vid prövning av ansökan om statsbidrag till anläggning, som omfattar högst tjugo bostadsfastigheter, skall väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samråda med egnahemsstyrelsen. Om de bägge styrelserna finna, att den ifrågasatta anläggningen lämpligen bör beredas statsbidrag från anslaget till bostadsförbättringsverksamheten, skall ansökningen överlämnas till egnahemsstyrelsen.

Vatten- och avloppsföretag på landsbygden ha hittills handhåfts av egnahemsorganisationen genom bostadsförbättringsverksamheten. Genom den utformning, som bestämmelserna om statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp fått, har i viss mån en inskränkning i egnahemsnämndernas tidigare bedrivna verksamhet företagits. Det är visserligen sant att egnahemsnämnden skall höras, men dess befattning med ansökningen i fråga blir strängt taget endast av formell natur. Detta gäller även i de fall, då ansökan avser anläggning för fem till tjugo fastigheter. Detta är en mindre ändamålsenlig anordning, vilken knappast står i överensstämmelse med riksdagens beslut.

Statsutskottet intog icke någon definitiv ståndpunkt till frågan om gränsdragningen mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt egnahemsstyrelsens verksamhetsområde. Men det hade ju ej heller Kungl. Maj:t gjort vid tiden för propositionens avlämnande. Utskottet menade för sin del att detta spörs-

mål borde underkastas en skyndsam utredning och framhöll i samband härmed följande:

»Vad angår den organisation, som kan befinnas vara den lämpligaste, bör ej förbises den praktiska förfarenhet egnahemsnämnderna besitta ifråga om bebyggelse- och planläggningsfrågor. Enligt utskottets mening synes det därför vara förtjänt att undersökas, huruvida ej dessa nämnder böra medverka vid vatten- och avloppsfrågornas handläggning även när det gäller större företag än de för fyra lägenheter».

Det är motionärernas uppfattning, att Kungl. Maj:t vid utfärdandet av nämnda bidragsbestämmelser förbisett egnahemsnämndernas förfarenhet. Nämndernas befattning med vatten- och avloppsföretag som avse fem till tjugo lägenheter, blir enligt nu gällande bestämmelser utan praktisk betydelse. För att uppnå en lämpligare anordning böra egnahemsnämnderna liksom tidigare handhava alla dylika företag. I övrigt bör handläggningen bli densamma och ärendet sålunda överlämnas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Statsbidrag bör utgå från det anslag, som gäller vattenförsörjning och avlopp och icke från det anslag som avser bostadsförbättringsverksamheten.

Då ifrågavarande kungörelse endast gäller till den 30 juni 1945, bör den ändring motionärerna föreslå utan svårighet kunna införas i den nya kungörelse, som träder i kraft den 1 juli 1945.

I detta sammanhang vilja motionärerna påpeka en annan omständighet. Enligt gällande bestämmelser skall den sökande för att kunna erhålla bostadsförbättringsbidrag vara i behov av ekonomiskt bistånd för företagets genomförande. Bostadsförbättringsbidrag utgår sålunda efter behovsprövning. Statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp erhålles emellertid av alla utan hänsyn till ekonomisk ställning. Det kan av flera orsaker ifrågasättas huruvida detta är lämpligt och riktigt.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära sådan ändring i Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, att företag, omfattande fem till tjugo bostadsfastigheter, handhaves av egnahemsnämnderna, samt att därvid övriga i motionen framförda synpunkter beaktas.

Stockholm den 23 januari 1945.

Anders Pettersson
i Dahl.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

K. E. Hansson,
Skediga.

Gustaf Svensson
i Vä.

Ragnar Persson.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

J. V. Pettersson
i Norregård.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.